

*Årsplan for Blåbærskogen
Naturbarnehage
2022/2023*

Personalet i Blåbærskogen Naturbarnehage

Siv Iren Eilertsen.
Styrer og eier.

Marie Andersen
Styrer og pedagogisk
leder

Lena Henriksen
Pedagogisk leder

Glenn Gripsgård
Pedagogisk leder

Mette Dahl. Assistent.

Charlotte Dahl
Barne og ungdomsarbeider.

Ida Marie Normann
Barne og ungdomsarbeider

Arsplanens funksjon

Årsplanen vår er en grovskisse over planene for barnehageåret og en oversikt over den pedagogiske virksomheten. Den er et pedagogisk arbeidsverktøy for personalet i barnehagen og en informasjonskilde for foreldre og andre interesserte.

Årsplanen tar utgangspunkt i "Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver" (Barnehageloven).

I april 2017 kom det en ny rammeplan for barnehager som gjelder alt fra august 2017. Vi ønsker å implementere denne på best mulig måte både i årsplanen og hvordan vi jobber i praksis. Vi har derfor bevisst henvist mye til rammeplanen i barnehagens årsplan. Foresatte vil få utfyllende månedskriv om hva vi har ekstra fokus på de enkelte månedene.

Årsplanen skal også vise hvordan Blåbærskogen Naturbarnehage arbeider **med omsorg, lek, danning og læring**.

Eier og Daglig Leder: Jeg, Siv Iren Eilertsen 42 år, var ferdig utdannet som Barnehagelærer i 2004. Jeg har jobbet i ulike barnehager siden 2000, både som eier, styrer, pedagog og ringevikar. Jeg har fordypning i småbarnspedagogikk. Jeg har høsten 2015 - våren 2016 tatt «Være sammen» studiet. I 2015 - 2016 tok jeg Nasjonal lederutdanning for styrere. Våren 2020 fikk jeg fullført en master innen ledelse. Barnehagearbeid er min store lidenskap! Videre er jeg særdeles stolt over hva vi har fått til på Glastadheia. Her har vi en fantastisk naturbarnehage med engasjerte og dyktige ansatte☺

Om Blåbærskogen Naturbarnehage AS

Blåbærskogen Naturbarnehage flyttet opp i helt nye lokaler på Glastadheia våren 2013. Her har vi lyse flotte tema rom som innbyr til lærerik og spennende lek. Vi har i dag ca 2 måls tomt. Tomta er innbydene og på ulike nivåer. Her er det spennende lekeområder som innbyr til variert, lærerik og utfordrende lek.

Blåbærskogen Naturbarnehage AS er en liten barnehage som er godkjent for 28 plasser for barn fra 0-6 år, dette gir et trygt og oversiktlig miljø.

Vi ønsker å ivareta barnas behov for omsorg, lek og læring på best mulig måte. Blåbærskogen Naturbarnehagen AS har en atmosfære der barna kan føle seg hjemme. Nytt for barnehageåret 2018 - 2019 var at vi fikk et godt løft på fremsiden. Da fikk vi nytt gjerde, lekeområde med sykkelbane og stor brannbil.

Praktiske opplysninger:

Åpningstider

Barnehagen har åpent fra 07.00 - 16.30.

Telefonnummer:

Blåbærskogen: 40141229

Styrer, Siv Iren Eilertsen: 48187901.

Planleggingsdager

Barnehagen har fem planleggingsdager i barnehageåret. Barnehagen er da stengt.

Personalet planlegger sammen, eller drar på kurs.

Planleggingsdager dette barnehageåret er: 05.08.22, 21.10.22, 14.11.22, 06.02.23 og 19.05.23

Feriestengt: uke 27, 28, 29 og 30

Internett

Barnehagen har en egen hjemmeside: <http://www.blåbærskogen-naturbarnehage.no>

Her legger vi ut Årsplan, vedtekter og informasjon om barnehagen.

Fortløpende informasjon gjennom året vil bli lagt ut på e-barnehage hvor dere som foresatte kan logge dere inn, dette vil være på plass i løpet av høsten 2022.

Bursdager: Ved bursdager får barna ekstra oppmerksomhet. Barna er med på å lage egen bursdagskrone og vi henger opp flagg på hjørnet av huset. Barna får velge av bursdagsmenyen og vi har en liten bursdagssamling hvor bursdagsraketter blir sendt opp og vi synger bursdagssangen☺

DAGSRYTME :Dagsrytme er en vekselvirkning mellom frie og samlende/styrte aktiviteter. Rytmen er forutsigbar, slik at barnet kan kjenne seg igjen i det daglige liv. Vi har en fast dagsrytme. Kjernetiden i barnehagen er fra kl. 09.30 til 14.00. Barna skal være i barnehagen innen kl.09.30. Da skal vi starte med samling, aktiviteter eller reise på tur. Frokost i barnehagen er fra 07.00- 08.30, barnet må ha med egen niste til frokost. Dersom barnet skal ha frokost er det viktig at dere kommer slik at barnet rekker å spise før 08.30. Lunsj har vi fra ca 11.00 og frukt/ knekkebrød ca 14.00. Frilek - morgen og ettermiddag.

Barnehagens verdigrunnlag: Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. (Rammeplan for barnehagen s 7)

August 2022

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
1 Velkommen til nytt barnehageår!	2	3	4	5 Planleggingsdag bhg stengt.	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

September 2022

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Barn og barndom

Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer og bidra til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner. Barna skal møtes med empati og få mulighet til å videreutvikle egen empati og evne til tilgivelse. **(Rammeplan for barnehagen s 8)**

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter. **(Rammeplan for barnehagen s 9)**

Mangfold og gjensidig respekt

Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. **(Rammeplan for barnehagen s 9)**

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. **(Rammeplan for barnehagen s 9)**

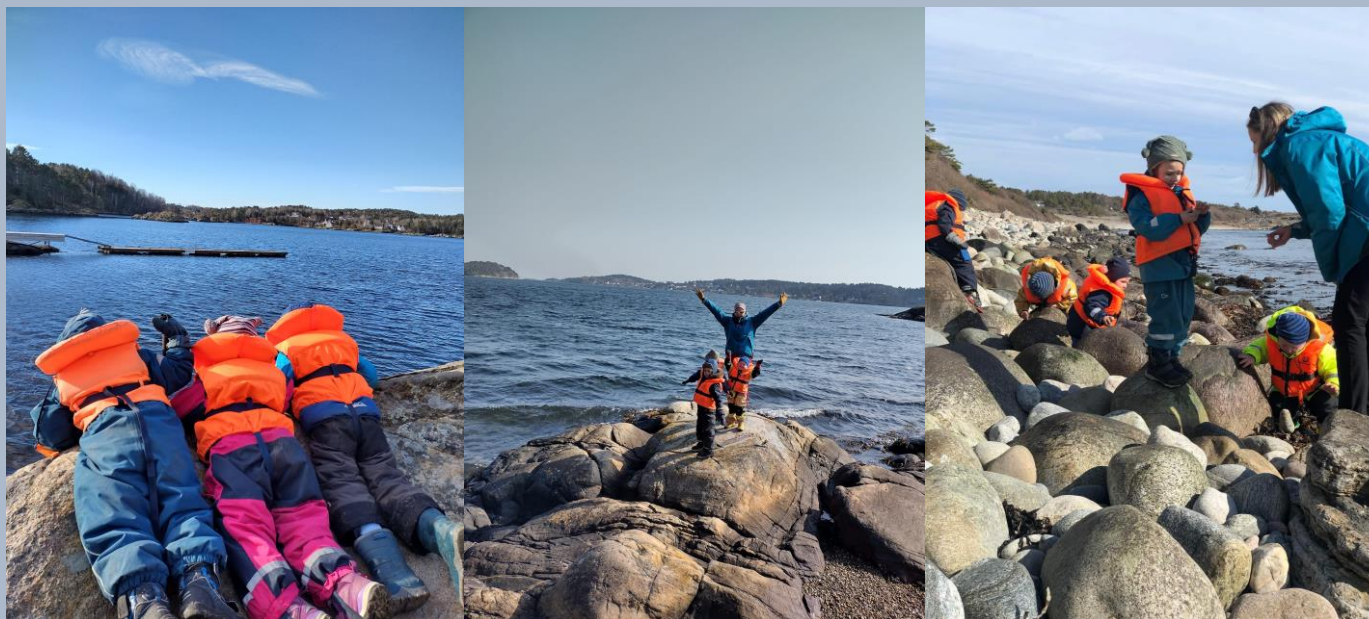
Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. **(Rammeplan for barnehagen s 11)**

Når vi i dag ser på global oppvarming er overstående punkt viktigere for hver dag som går. Det at barna få oppleve og lære at de alle kan være med på å gjøre en forskjell er viktig. Vi kan alle bidra. At barnet får varierte og positive opplevelser i naturen vil ha en positiv ringvirkning ved at det som barn, og kommende voksen, vil ta vare på naturen og de rundt oss.

Oktober 2022

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17 Foreldreråd, Foreldremøte og SU møte.	18	19	20	21 Planleggingsdag bhg stengt.	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Informasjon til alle foreldre til 5-åringene/ siste års barnehagebarn.

I Rammeplanen for barnehager, er det det tydeliggjort at barnehager skal jobbe med Livsmestring og helse. Dette innebærer blant annet at barnehagene skal ha kompetanse på vold og seksuelle overgrep: "Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barns omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgsvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages."

For å styrke de ansatte i arbeidet med dette, har vi i samarbeid med Arendal kommune valgt å samarbeide med Siri Søftestad (sosionom, Phd) og Inger Lise Andersen (klinisk sosionom). Den faglige tilnærmingen bygger på et syn på barn som samsvarer godt med det verdigrunnlag vi jobber etter i vår kommune. Alle pedagogene i Blåbærskogen Naturbarnehage har fått grundig opplæring gjennom flere kurs, og ved å lære å bruke et samtaleverktøy som heter *Kroppen er min!*

Kroppen er min! gjennomføres gjennom flere samlinger med barna, der vi setter søkelys på følgende tema:

1. **Kropp og grenser.** Barna skal benevne kroppsdelene (fra øverst til nederst), og de skal samtale om ulike typer berøringer (gode, rare, dumme og vonde berøringer)
2. **Hvem bestemmer?** Barna skal forstå at de bestemmer over sin egen kropp, og de skal lære respekt for egne og andres grenser.
3. **Hemmeligheter.** Barna skal lære forskjellen på gode og vonde hemmeligheter, at vonde hemmeligheter er lov å fortelle om til en trygg voksen.
4. **Si det til noen!** Barna skal forstå hensikten med å fortelle om vonde hemmeligheter, samt finne trygghetspersoner hjemme og i barnehagen som de kan fortelle det til.

Hver samling starter med at vi snakker om tema, og prøver å fange barnas tanker om dette, deretter følger vi opp tema i lek/aktivitet, før vi avslutter samlingen med felles måltid. Alle temaene kan tas opp igjen i løpet av barnehageåret.

Opplegget er lagt opp slik at det ikke skal øke frykt eller forvirring hos barna, men snarere hjelpe alle barn til å få et klarere bilde av at ikke alle berøringer er gode, at vonde hemmeligheter ikke er lov, og at gode voksne vil lytte hvis barna opplever noe som er rart eller ikke er greit for dem. Dette er kunnskap som vil være nyttig for alle barn, uavhengig av deres opplevelser og erfaringer for øvrig.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner. (**Rammeplan for barnehagen s 11**)

For å i møtekomme overstående punkter som er tatt ut i fra rammeplanen skal vi i Blåbærskogen jobbe med «Være sammen», barnehagens visjon «Den gode barnehagehverdag» og prinsippene for læring og pedagogikken som er nevnt i Trampoline kontinuerlig gjennom hele barnehageåret.

November 2022

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11 Planleggingsdag bhg stengt.	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Være sammen! Medvirkning og modning. Være Sammen implementerer den varme og grensesettende voksenstilen blant alle barnehagens ansatte. Være Sammen ser på barnehagen som en arena for barnets medvirkning og modning.

Tredelt innhold

1. **Kompetanseheving gjennom teori og praksis:** Kompetansehevingen i Være Sammen skjer gjennom teorilæring, veiledning og kurs, internt og eksternt. Teorilæringen gir basis for praksisnær fagutvikling og bruk av materialet.
2. **Materiellpakke for samhandlingen mellom barn og voksne:** Det er viktig for en vellykket implementering at alle ansatte har forståelse for hvordan de ulike delene henger sammen. I ressursheftet er alt materiell presentert. Materiellpakken har som mål å formidle de gode verdiene gjennom samtaler og filosoferinger over situasjoner barna kjenner seg igjen i i hverdagen. Det er Regnbueløven som har laget løveloven og som er verdibæreren i Være Sammen.
3. **Vekt på foreldre og foresattes rolle:** Når Være Sammen implementeres, må foreldre og foresatte inkluderes. De må få kjennskap til Være Sammen og lære om de fire voksenstilene. Være Sammen har ressursveiledere som kan holde foreldremøter og presentere Være Sammen på en god måte. Barnehagens ansatte kan også gjerne gjøre dette. Perspektiver på barnehagen, barnet og den voksne. Være Sammen ser på barnehagen som en viktig arena for barnets medvirkning og modning, i konstruktivt samspill med varme og grensesettende voksne i barnehagen og i positivt samvirke med foreldre og andre i barnets nærmiljø. Være Sammen har en allmenpedagogisk innretning og ser sin innsats i perspektiv av „tidlig innsats“. Være Sammen har en særlig oppmerksomhet rettet mot holdninger og atferd som indikerer at barnet kan bli belastet senere i livet.

1.1 Forankring (barnehageloven, § 1 & 2)

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Tidlig Innsats: Være Sammen utvikler voksne og barns evne til å bygge relasjoner og ha en moden forståelse av grenser.

Teori og praksis: *Kompetansehevingen i Være Sammen skjer gjennom teorilæring, veiledning og kurs, internt og eksternt. Teorilæringen gir basis for praksisnær fagutvikling og bruk av materialet.*

I Blåbærskogen Naturbarnehage har vi gjennom barnehageårene 2015 – 2017 jobbet med kompetanseheving gjennom teori, kurs, eksamener og praksis.

Barnehageåret 2022 – 2023 har vi fremdelt fokus på, temabaserte samtaler internt, lese og fordype oss i Være Sammen bøkene. Vi skal fortsette med å bruke materiellpakken sammen med barna. Denne materiellpakken bygger på Regnbueløven, verdibæreren av være sammen, som inspirerer barna til å gjøre det som er riktig. Regnbueløven lærer barna om forskjellige følelser, vennskap, selvrespekt og gjensidig forpliktelser (bry seg om andre). Her er det bøker, sanger, spill og samtalebilder som skal brukes ukentlig.

Endring. Implementering er endring. Gjennom endringen blir de ansatte tryggere på sin egen voksenstil og bedre i stand til å forstå hva barnet trenger.

Være Sammen er tenkt som kvalitetsutvikling og kompetanseutvikling av barnehagen. Det gjelder både den enkelte ansatte og hele barnehagen samlet. En viktig faktor er personalets forpliktelse på å oppnå en endring.

– Pål Roland, dosent, Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning ved Universitetet i Stavanger

VISJON SOM VI STREKKER OSS ETTER I BLÅBÆRSKOGEN NATURBARNEHAGE!

NÆRE BÅND

Relasjoner: Gode relasjoner mellom barn, foresatte og personal er viktig for et godt samarbeid.

Vennskap : Gode venner er alltid godt å ha, alle barna skal ha minst en god venn – troen på det gode vennskap – hvordan får vi en god venn – hvordan er venner mot hverandre – omsorg for hverandre – respekt – glede – latter – fellesskap, meg selv prosjektet/relasjonshus/venneshjertet.

Varme – samarbeid – samhold: Jobbe for at barnehagen skal preges av varme, rause voksne, med godt samhold og godt samarbeid. Barnehagen skal være et godt sted hvor alle trives.

Medvirkning: Bli sett og hørt, både barn og voksne. Få lov til å delta i avgjørelser, bli lyttet til, få uttrykke seg, temasamlinger, være sammen. Ta hensyn til hverandre. Forståelse og respekt for hverandre (vise hverandre respekt for valg/ønsker) lytte, sette av tid til gode samtaler.

Trygghet: Gode relasjoner blant barn og voksne, et godt fang, en god klem, varme ord, komplimenter, omsorg, glede, fantasi, små grupper, nærhet.

Pedagogisk grunnsyn

Pedagogisk grunnsyn er de ideer, verdier og holdninger vi legger til grunn for de valg og prioriteringer vi foretar oss, og de måtene vi velger å gjøre ting på i

barnehagen. Det handler om hvilket menneskesyn og læringssyn vi har. Det pedagogiske grunnsynet gjenspeiler seg i det daglige arbeidet i barnehagen. Hvordan vi planlegger og tilrettelegger dagene og hvilke aktiviteter vi velger, sier også noe om vårt pedagogiske ståsted. Med ny erfaring og kunnskap, vil det pedagogiske grunnsynet hele tiden være i utvikling. Barnehagens mandat er å være en arena for et godt barndomsliv gjennom danning, omsorg, lek og læring.

I Blåbærskogen Naturbarnehage jobber vi aktivt med å ta vare på leken. Gjennom leken skaper vi gode relasjoner mellom barn/voksen og mellom barna. Leken har egenverdi, gjennom leken dannes det vennskap, de får leve ut følelser og får bruke fantasien. Barna får erfaring med konfliktløsning, og lærer seg å dele å ta hensyn til andre. Leken er også med på å skape et lærende miljø og et fellesskap, et fellesskap handler både om å bli forstått og hørt selv, men også om å lytte til andre.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna. **(Rammeplan for barnehagen s 19)**

Barnehagen skal ivarete barnas behov for omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. **(Rammeplan for barnehagen s 19)**

I Blåbærskogen Naturbarnehage skal barn, medarbeidere, foresatte og andre instanser få merke den gode atmorsfæren og at her gis det god omsorg til alle. For å gi god omsorg skal vi i Blåbærskogen Naturbarnehage ha fokus på:

Å ha god tid til alle barn og foreldre – møte dem med et smil – slik at barna føler seg ønsket og verdsatt.

Å være positive, ha godt humør, lytte til barna, foreldrene og personalet.

Å gi barna utfordringer ut fra alder og modenhet.

Desember 2022

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
			1	2	3	4
5	6	7	8	9 Nissefest☺	10	11
12	13 Lucia mer info kommer i mnd brev	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26 2. juledag bhg stengt	27	28	29	30	31	

I Blåbærskogen Naturbarnehage skal vi ansatte ha ekstra fokus på:

- Ansatte skal alltid ha tid til enkeltbarnet. Dersom det trenger et fang å sitte på eller trøst. Vi skal vise åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- Vi deler barnegruppene inn i mindre grupper. På den måten vil vi på en lettere måte skape gode relasjoner mellom barn og voksne.
- Vi skal ha deltakende voksne i Blåbærskogen på den måten skal de se at barna opplever trygghet, finner tilhørighet og vil trives i barnehagen.
- Vi skal være lydhør og se barnas uttrykk, imøtekomme deres behov for omsorg og sensitivitet.
- Vi skal oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta i mot omsorg.
- Bidra til at barna skal kunne utvikle tillit til seg selv og andre.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. **(Rammeplan for barnehagen s 20)**

Lek

I Blåbærskogen Naturbarnehage står leken sentralt. Leken er barnets naturlige uttrykksform og den viktigste aktiviteten. Den kjennetegnes ved at den er frivillig, barnet velger selv om det vil delta og det er "på liksom". Gjennom lek tilegner barn seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger – språk og ikke minst sosial kompetanse! Vi i barnehagen setter av god tid til lek, vi gir opplevelser og erfaringer de kan bygge videre på i lek og gir de allsidige lekemuligheter. Vi voksne vil variere mellom å være observerende, støttende og deltakende i leken.

I Blåbærskogen Naturbarnehage legger vi til rette for variert lek som inspirerer til fantasi og skaperglede både ute og inne. Vi har utkleddningstøy, atelier hvor vi kan «ta inn» naturen, rom hvor det er tilrettelagt for rollelek, dukker, kjøkkenutstyr, barna kan bygge togbane, bygge med lego, spille spill og mye mer.

Ute har vi spennende nærmiljø hvor barna får mulighet til å leke på barnehagens område, som er variert og spennende, videre besøke Hakkebakkeskogen, som er et fantastisk skogs- og lekeområde for barna. Sammen med aktive voksne som har barna i fokus er dette med å danne grunnlag til at barna får gode erfaringer og opplevelser av leken i barnehagen.

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. **(Rammeplan for barnehagen s 21)**

Vi som jobber i Blåbærskogen Naturbarnehage vet at vi er forbilde for barna og vil til enhver tid strebe etter å være anerkjennende og støttende, samtidig som vi er tydelige og setter grenser.

I Blåbærskogen Naturbarnehage skal vi ansatte ha ekstra fokus på å:

- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet både i lek, organiserte og uorganiserte aktiviteter.
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.
- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.

Januar 2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

(Rammeplan for barnehagen s 22)

I Blåbærskogen Naturbarnehage skal vi ansatte ha ekstra fokus på å:

- Jobbe for at vi skal ha et inkluderende fellesskap.
- Legge til rette for at barn blir motivert og bidrar til egen og andres læring.
- Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. **(Rammeplan for barnehagen s 23)**

I Blåbærskogen Naturbarnehage skal vi ansatte ha ekstra fokus på å:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over andres følelser, opplevelser og meninger
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillmønstre.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

(Rammeplan for barnehagen s 27)

Rammeplanen sier at det skal legges vekt på barnets rett til å si sin mening i alt som vedrører det. Barn har rett til å uttrykke seg og få medvirkning på sitt liv i barnehagen. Hvor omfattende denne medvirkningen skal være, er avhengig av barnas alder og funksjonsnivå. I Blåbærskogen Naturbarnehage gir vi barna mulighet til å være med og bestemme innholdet i sin hverdag blant annet ved valg av gjøremål og hvor de vil være, for eksempel kan barna ved anledninger velge om de vil være ute eller inne og velge mellom ulike aktiviteter. Vi har respekt for alle barn og deres ønsker og behov.

Vi tar oss god tid til samtaler med barnet og til å undre oss sammen med barna. Det trenger ikke bare å være gjennom uttrykte ønsker at barna får innvirkning på barnehagedagen; det er kanskje like viktig at de blir møtt "der de er" av bevisste voksne tilretteleggere. Å lytte aktivt til barna, og å se barnas kroppsspråk kan fortelle oss om barna trives eller ikke. Aktiviteter og opplegg må tilpasses barnegruppa og det enkelte barn, og kanskje må vi justere noen av planene vi har lagt hvis vi ser at barna ikke har glede eller utbytte av det vi har planlagt, samt da endre fokus slik at vi er fokusert på det samme som barna ønsker å utforske mer. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 4. ledd)

Februar 2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
		1	2	3	4	5
6 Planleggingsdag bhg stengt	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Samarbeid mellom hjem og barnehage:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte. Barnehagen må tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen. Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer. (Rammeplan for barnehagen s 30)

I Blåbærskogen Naturbarnehage skal vi ansatte ha ekstra fokus på:

- Barnehagens visjon
- Daglige uformelle samtaler i hente og bringesituasjoner
- Foreldresamtaler
- Tilrettelagte foreldreråd og foreldremøter. Oppfordre flest mulig til å delta
- Samarbeidsutvalg. Minimum to møter per år
- Årsfester. Invitere SU til å delta i planleggingen
- Årlig brukerundersøkelse. Oppfordre flest mulig til å delta

FORELDREMØTER OG FORELDRERÅD:

I forkant av hvert foreldremøte legges det til rette for foreldreråd. Dvs alle foreldrene kan møtes før foreldremøte og ta opp saker som angår dem. Vi forteller om livet i gruppen, dokumentasjon ved visning av bilder og/eller film, svarer på spørsmål fra foreldrene og klargjør en del praktiske ting. Dersom dere har saker til foreldreråd/ foreldremøte er det fint om dere tar kontakt med en av de som sitter i samarbeidsutvalget eller daglig leder Siv Iren Eilertsen.

Foreldrene sikres medvirkning på barnehagens samlede virksomhet gjennom deltakelse i foreldreråd og samarbeidsutvalg. (Rammeplan for barnehagen)

Foreldrene vil også ha stor mulighet til innvirkning på barnehagen ved å gi tilbakemelding på den årlige brukerundersøkelsen og foreldresamtalene.

Når barnet skal begynne i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. **(Rammeplan for barnehagen s 31)**

Den første tiden i barnehagen har vi som mål at alle barn skal oppleve en god og trygg start i barnehagen.

August er en ny start i barnehagen hvert år. Store og små skal bli kjent med mange nye mennesker. Barna skal bli kjent med nye rutiner, lekeområder ute og inne. Starten kan være avgjørende for hvordan barnet vil komme til å trives i barnehagen. I tilvenningsperioden samtaler foreldre og personalet om barnet, dette er med på å lette overgangen fra hjemmet til barnehagen.

Overgang mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen. **(Rammeplan for barnehagen s 35)**

Trampoline

Det er et praktisk verktøy for 5 - åringene i barnehagen. Trampoline vil gi barna en felles kunskapsmessig plattform innen ulike temaer de vil møte i skolen. Det er lagt opp til mange praktiske oppgaver, mye lek og moro, og arbeidsmetoder som tar hensyn til at barna fortsatt går i barnehagen og er på ulike ststeder i utviklingen.

Overgang barnehage - skole.

Læringsstiler: Barn utvikler forståelse og kunnskap og øker kompetanse gjennom erfaringer. For å legge forholdene best mulig til rette for læring må personalet i barnehagen være bevisst på hvordan barnet kan hjelpes til å lære, og hva som skal til for at det enkelte barn får passende utfordringer. Læringsstiler er ulike måter den enkelte utvikler forståelse, tar til seg kunnskap og bygger opp sin kompetanse på. Vi snakker i hovedsak om tre lærestiler:

- Lære ved å se (Synssans)
- Lære ved å lytte (Hørselsans)
- Lære ved å bevege- føle/berøre (Kinestetisk/ taktil sans)

Ved å jobbe på en måte som ivaretar alle læringsstilene, utføres det som kalles pedagogisk differensiering. På den måten tilpasses opplegget til hvert enkelt barn med hensyn til innhold, tempo og nivå. Barn er på ulike ståsteder i utviklingen, lærer på forskjellige måter og har forskjellige interesser. Ved å legge opp til pedagogisk differensiering blir alle barn ivaretatt. Viktige forutsetninger er at barnet får et positivt forhold til seg selv i læringssituasjonen, og til at det får lyst til å lære mer og hjelp til å lære mer.

Både når vi jobber med trampoline og andre temaer skal vi ansatte i Blåbærskogen Naturbarnehage være bevisste i forhold til læringsstilene slik at alle barna blir ivaretatt og motivert best mulig.

Blåbærskogen Naturbarnehage vil samarbeide med andre barnehager i området for å sikre en tilnærmet felles forberedelse til skolen, samt felles besøk.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. **(Rammeplan for barnehagen s 37)**

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. **(Rammeplan for barnehagen s 37)**

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. **(Rammeplan for barnehagen s 38)**

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. **(Rammeplan for barnehagen s 37)**

Vurdering og dokumentasjon

I Blåbærskogen Naturbarnehage AS arbeider vi med vurdering og dokumentasjon gjennom:

Refleksjon og kontinuerlig vurdering ved personalmøter og pedagogmøter, årsplan, månedsbrev, fotografier og praksisfortellinger, utstillinger, facebook og hjemmeside. Formelle og uformelle samtaler med foreldre.

Vi bruker observasjonsmateriell som TRAS og ALLE MED.

Vi observerer barnas trivsel gjennom barnas ulike uttrykksmåter, formelle og uformelle samtaler med barna.

Trampoline/ aktivitetshäfte bruker vi som pedagogisk materiell for førskolebarna.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling. **(Rammeplan for barnehagen s 40)** Blåbærskogen naturbarnehage har et tett samarbeid med spesialpedagogene i Tvedestrand kommune. Gjennom observasjoner av barna og i samarbeid med foresatte vil en først kontakte spesialpedagogene i Tvedestrand kommune dersom behov for veiledning av personalet eller tilrettelegging for enkelt barn.

Mars 2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Barnehagens digitale praksis

Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte.

(Rammeplan for barnehagen s 44)

Ipad og data vil også få en plass i barnehagen - men dog under kontrollerte forhold. Feks vil barna få mulighet til å ta bilder på tur og i barnehagen. Hvordan legger en bildene inn på dataen/ skjermen i gangen? Ta i bruk ulike pedagogiske apper, hvordan kan vi bruke en flyttbar prosjektor til å lage ulike steminger? Har vi funnet et dyr i naturen som vi ikke vet hva er? Kan vi google det og finne svar?

Pedagogiske spill vil bli tatt i bruk. Laste ned musikk etter barnas musikk ønsker, musikk video - danse, litteratur - høytlesning med I pad - avslapping til lydbok på et rolig rom.

Fagområdene

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene opptrer sjelden alene, flere fagområder vil ofte være representert samtidig i bla hverdagsaktiviteter og på turer i nærmiljøet. Vi i barnehagen jobber tverrfaglig, og en måte å arbeide med disse områdene på, er å gi rom for barns undring og nysgjerrighet. Måten vi arbeider på må støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær. Dette skjer ved at vi voksne samtaler med barna. F. eks når vi er på tur, ved bordet og i leken.

Det er her viktig at vi bygger videre på barnas innspill. Vi møter da barna der de er, og vi arbeider videre derfra. At barns spørsmål og undring blir tatt på alvor legger grunnlaget for barns medvirkning.

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

(Rammeplan for barnehagen s 48)

For å fremme dette skal vi i Blåbærskogen Naturbarnehage ha fokus på å:

- Snakke tydelig, benevne ting og bruke hverdagssituasjonene bevisst og aktivt for å fremme språkutviklingen
- Bruke konkrete, sanger, regler, eventyr
- Lese mye for barna, og ha bøker lett tilgjengelig
- Dele i smågrupper (språkgrupper)
- Bruke bilder og tekst, evt fotoramme, på vegger av det vi arbeider med
- Være oppmerksomme og lekne
- Bruke Trampoline for førskolebarna

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. **(Rammeplan for barnehagen s 49)**

For å fremme dette skal vi i Blåbærskogen Naturbarnehage ha fokus på:

Variert fysisk aktivitet både inne og ute er av stor betydning for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse. Vi i Blåbærskogen Naturbarnehage er alltid ute i løpet av dagen og vi har faste turdager. Vi har flere flotte turplasser i nærmiljøet som vi bruker flittig. Vi klatrer på fjell, klatrer i trær, går i ulendt terreng, koser oss på lekeplasser og i skogen. Det er store motoriske utfordringer både for store og små.

For at læringsmiljøet skal bli best mulig må en ha de fysiske og psykiske forutsetningene på plass. Når en skal jobbe med fysisk aktivitet og jobbe med sansene er det viktig at en har store og gode rom, slik at barna får utfolde seg både sansemessig og motorisk. Div materiell er også viktige forutsetninger for læringen når en skal jobbe med fysisk aktivitet.

Blåbærskogen Naturbarnehage prioriterer regelmessige turer i skog og mark, lek og bevegelse ute og inne. Turer til Marendal gård. Ringleker og dans er med på å stimulere og utvikle grovmotorikken.

Instrumentspill, fingerleker, baking og kunstneriske aktiviteter (som f.eks. tegne, male, klippe, lime, veve, forme, bygge,..) stimulerer og utvikler barnas finmotorikk.

Mat

Mat legger grunnlaget for barnets helse. Vi ønsker å gi et bidrag til et fullverdig kosthold. Vi har derfor valgt å ha **fokus på et sunt kosthold**. Vi har varme måltider ca tre dager i uken og baker vårt eget brød/rundstykker hver uke. Barna får et ettermiddagsmåltid med frukt og knekkebrød hver dag ca kl.14.00. Maten vi spiser til lunsj er god og sunn, laget fra bunnen av, med råvarer av god kvalitet. Ved mat og pålegg av kjøtt, holder vi oss mest til kylling, kalkunkjøtt og fisk. Vi motiverer barna til å smake på all slags frukt, grønnsaker og matretter.

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Barnehagen skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Barnehagen må legge til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk.

(Rammeplan for barnehagen s 49)

For å fremme dette skal vi i Blåbærskogen Naturbarnehage ha fokus på:

Fantasi og kreativitetskompetanse er en basiskompetanse for fremtidig kunstnerisk og kulturell utfoldelse. I barnehagen blir utviklingen og pleien av de barnlige fantasikraftene helt konkret. Eventyr og fortellinger oppmuntrer barna til å forvandle det de har hørt om til lek. God tid for lek, hver dag, gir barna muligheten til å bli aktive i dyp konsentrasjon og i alltid på nytt oppflammet skaperglede.

Vi bruker en del leker og materialer som inspirerer fantasien, dvs som er laget slik at barnet fritt kan bruke dem til ulike funksjoner alt etter behov, så som ulike rebiter, byggeklosser, steiner, tre-ringer, stoff, ull med mer. Vi har regelmessige tilbud med **kunstneriske aktiviteter** for barna, som å male, lett håndarbeid og forskjellige formingsaktiviteter. Kunst og formingsaktivitetene har ofte et tema og passer som regel til årstiden.

Vi legger da vekt på at barna skal få uttrykke seg gjennom ulikt materiell som fremmer kreativ uttryksmåte.

April 2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
					1	2 Palmesøndag
3	4	5	6 Skjærtorsdag	7 Langfredag	8	9
10 Påskedag	11	12	13	14	15	16
17 Foreldreråd, Foreldremøte og SU møte.	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturessursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til

rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna:

- opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
- får gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover
- får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
- får kunnskap om dyr og dyreliv
- lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi
- får kjennskap til menneskets livssyklus.

Personalet skal

- legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring
- gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd
- synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen
- utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna.

Antall rom og form

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. **(Rammeplan for barnehagen s 53)** Regelmessige gjentakelser og rytmiske formelementer fra dags-, uke- og årsrytmen gir barna den gjenkjennende gleden, stimulerer selvfølelsen og konsentrasjonsevnen.

Møte med - opplevelse og erfaring med antall, rom og form, får barna i form av hverdagsaktiviteter, matlaging, ringleker, musikkgrupper, eventyr og skapende aktiviteter.

Metodiske henvisninger: En hverdagsaktivitet kan være å dekke bordet. Da teller vi galler, skjeer og så videre. Vi veier og måler mens vi lager mat.

Vi forteller/dramatiserer « Dyrene i hakkebakkeskogen» og ”Geitekillingen som kunne telle til ti”.

Vi har byggeklosser i forskjellige farger og former. Barna liker å sortere klossene etter form og farge. Vi har mange spill, der barna må telle og sortere. Turer er en eventyrlig reise, der vi samler, sorterer og systematiserer det vi finner. Noen ganger skaper vi kunst i naturen med materialene vi har funnet på vår vei.

Grunnleggende kunnskap om naturen og matematiske mønster og begreper blir en naturlig del av barnas lek.

Barna former fritt sin egen lek, lekemateriellet stimulerer til egenaktivitet og kan brukes til mye forskjellig.

Mai 2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
1 Offentlig høytidsdag	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17 Grunnlovsdag	18 Kristi Himmelfartsdag	19 Planleggingsdag barnehagen stengt	20	21
22. Fotografering kl.09.00	23	24	25	26	27	28 1. pinsedag
29 2. pinsedag	30	31				

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft. **(Rammeplan for barnehagen s 55)**

Vi legger vekt på at barna lærer å ta vare på hverandre og hjelper hverandre, at de utvikler evnen til toleranse og omsorg for andre. Videre ønsker vi å støtte barns utvikling av kjærlighet og omsorg for naturen / skaperverket. I Blåbærskogen Naturbarnehage blir barna kjent med de kristne tradisjoner rundt høytidene som jul og påske. De eldste barna kan bli med på besøk i Tvedestrand kirke før jul.

Juni 2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30 Siste dag før sommerferien		

Nærmiljø og samfunn

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt, og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. **(Rammeplan for barnehagen s 56)** Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal vi i Blåbærskogen Naturbarnehage blant annet: Bruke nærmiljøet aktivt ved at vi har tre faste turdager i uka. Vi vil da bruke skogen hvor vi har fast base, i fotballbingen skal vi bruke syklene, spille ballspill mm, besøke lekeplassen, faste turer til Marendal Gård. Vi skal besøke barneskolen jevnlig og besøke kirken før jul og påske.

Vi har nå presentert de ulike fagområdene og hvordan vi jobber med dem i Blåbærskogen naturbarnehage. Vi skal videre nå sette opp en progresjonsplan som presiserer hvordan vi jobber med de ulike fagområdene i de ulike aldersgruppene. Dette er en plan men må tilpasses og justeres fortløpende gjennom året i forhold til barna.

Turer med Blåbæret.

Blåbærskogen Naturbarnehage er så heldige at vi har en egen barnehagenbil. Det er en syvseter som vi kaller for Blåbæret☺ Ved bruk av denne bilen blir det mange spennede turer i Tvedestrand og Arendal. Vi har tatt bilen flere ganger til Hove og Buøya her er det fine lekeområder ved sjøen og hvor vi har hatt livet i fjæra som tema. Vi har faste turdager til Marendal gård som ligger på Nesverk.

Turer til Marendal Gård:

Her er barna heldige og kan være sammen med dyrene. På gården er det kaniner, afrikanske dverggeiter, høner, norske skogskatter, golden retriever og ikke minst barnehagens egen hest. Randalin er en veldig snill Islandshest som barnehagebarna kan få stelle, fore og ri☺ På gården er det mangeaktiviteter som naturlig kan lettes inn i flere av rammeplanens tema.

Gården ligger tett mot skogen som er en spennende utforskerplass uten lekeapparater. Her kan man ta i bruk naturens naturlige elementer og bruke til kreativ og lærerik lek.

Det vil da bli gårdsbesøk med ulike tema. På gården er det nå hester, afrikanske dverggeiter, høner, kaniner, katter og hunden Luna. Barna vil få mulighet til å kose, stelle, mate dyrene. Dyrene som er på gården vil de også ha som tema i barnehagen ellers, slik at de vil lære om dyrene.

I løpet av neste barnehageår vil vi også få opp en grillhytte og tilrettelegge for en skogsbase på gården. Det vil her bli mulighet for mange spennende aktiviteter for barna i naturlige omgivelser.

Progresjon: Vi har som mål å ha god progresjon i Blåbærskogen Naturbarnehage i henhold til det rammeplanen sier.

Progresjon handler om at barna skal oppleve fremgang, de skal få utvikle seg gjennom lek. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn i de ulike aldersgruppene skal få varierte leke,- aktivitets – og læringsmuligheter gjennom dette skal barna få oppleve progresjon. De ansatte i Blåbærskogen Naturbarnehage skal hjelpe til slik at barna for utvidet og bygge videre på det barna viser interesse for, samt legge til rette for at barna for varierte erfaringer og opplevelser. Blåbærskogen Naturbarnehage skal legge til rette for at barna for progresjon gjennom det pedagogiske innholdet, arbeidsmåter leker og materialer samt utforming av det fysiske miljøet. Vi har som mål at barna gjennom barnehagedagen skal oppleve at de får utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Tema for barnehageåret:

Dette barnehageåret skal vi jobbe med temaet **de fire årstidene**, høst, vinter, vår og sommer. Her er det mye å lære: Hvilke forandringer skjer i naturen? Hva gjør insekter, fugler og dyr i de forskjellige årstidene? Hva kjennetegner hver av årstidene?

Disse spørsmålene og mange fler skal vi sammen med barna undre oss over og utforske. I tillegg tar vi naturen med oss inn i formingsaktiviteter og samlinger.

Gjennom arbeid med Natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna, opplever og utforsker naturens mangfold og får kunnskap om dyr og dyreliv. (Rammeplanen 2017)

Kommunikasjon, språk og tekst.

1- 2 år	3-4 år	Førskolebarna
		Vi bruker eget førskoleopplegg,

• Sangsamling, bruker peke-og bildebøker. • Språkesker tilpasset de yngste f.eks: dyrene i verden, dyrene på gården. • Benevne alt vi gjør sammen med barna. • «Være sammen» tilpasset aldersgruppen.	• Vi bruker språkesker med forskjellig tema. • «Være sammen» tilpasset aldersgruppen. • Språkgrupper tilrettelagt for språk. • Vi er hele tiden i dialog med barna, snakker sammen med de. • Bruker bøker daglig i ulike situasjoner, både ute og inne.	«Trampoline» førskolebok, knyttet opp til lek. • Bruker lydbøker, leser bøker og viderefører dette inn i rolleleken. • «Være sammen» tilpasset aldersgruppen, snakker om følelser. • Selvstendighetstrening ved at de får oppgaver....
--	---	---

Kropp, bevegelse, mat og helse.

1- 2 år	3-4 år	Førskolebarna
• Sunn og variert mat, fokus på å smake på ny mat. • Bevegelsesleker – hopping, dansing • Turer i skogen, motoriske utfordringer i ulendt terreng. • Deltakende voksne i leken.	• Barna deltar i matlaging, smaker på nye matretter. Ekstra fokus på kropps- og håndhygiene. • Grovmotoriske aktiviteter som skaper bevegelse, går på tur i skogen 1-2 ganger ukentlig. Sykler, klatrer og hinderløyper. • Finmotoriske aktiviteter i form av å klippe, perle, tegner, maler, leke med smålego og plusplus.	• Skape forståelse for kroppens funksjoner. • Barna deltar aktivt i matlaging. Vi retter ekstra fokus på kropps- og håndhygiene. • «Kroppen er min» - sette egne grenser og respektere andres. • Barna får med utfordringer knyttet til alderen, f.eks. gjennom mer kompliserte hinderløyper, samarbeidsoppgaver og balansetrening.

Kunst, kultur og kreativitet.

1- 2 år	3-4 år	Førskolebarna
• Fokus på kreative aktiviteter, f.eks: maling, fingermaling og bruk av naturmateriell. • Vi bruker aktivt dans, bevegelse og instrumenter. • Kunsten som blir produsert blir hengt opp på utstilling.	• Blir kjent med andre kulturer og tradisjoner f.eks. samenes dag, karneval og fastelavn. • Forestillinger og besøk på biblioteket. • Bli kjent med nye formingsmateriell, utstilling. • Bruker bøker og bamser i samlinger,	• Sangforestilling for foresatte. • Får mer konkrete oppgaver ved bruk av materiell og verktøy F.eks. i form av spikking, snekring, saging. • I forhold til teknologi, får barna være fotografer å får oppgaver i forhold til tema i ettertid.

	eventyr, sang og dans.	
--	------------------------	--

Natur, miljø og teknologi.

1- 2 år	3-4 år	Førskolebarna
- Går på tur, snakker om det vi ser her og nå. - Fokus på årstider gjennom lek og læring. - Bli kjent med ulike dyr og insekter og lytter til dyrelyder.	- Vi går på tur i nærmiljøet, undrer oss sammen og studerer insekter. - Har hengt opp fuglekasser, biehus og insektshotell, som vi følger med på jevnlig. - Kildesortering, plukke søppel i nærmiljøet. - Adoptert en sørlandsstrand, med fokus på å ta vare på naturen. - Bruk av kamera til å ta bilder, prosjektor til å se film knyttet opp til tema. F.eks. Planetpatruljen.	- Bruker mobilen som teknisk hjelpemiddel, tar bilder, tilegner oss informasjon. - Forskjellige aktiviteter knyttet opp til årstidene, barna blir på denne måten kjent med naturen å lærer å se endringene som skjer. - Selvstendighetstrening i forhold til påkledning, ser på været å kler seg etter det.

Antall, rom og form.

1- 2 år	3-4 år	Førskolebarna
- Barna er med å sorterer leker. - Bruker begrepene stor, liten, over, under osv. i dagligtalen og aktivt i samlinger og lek. - Lager hytte og bygger med klosser. - Bruker aktivitet ute og inneområde til å telle og ha fokus på farger og form.	- Barna får erfaring med å måle og veie når de er med på matlaging i barnehagen. - Bruker begrepene over, under osv i dagligtalen. - Får kjennskap til tall og former gjennom konstruksjonsleker, spill og pusslespill.	- Barna får kjennskap til rom og form gjennom konstruksjonsleker som; laftesett, lego. - Arbeider med antall, rom og form i arbeidsbok «Trampoline», knyttet opp til lek. - Spille terningspill, lage aktiviteter på tur hvor barna må telle og kjenne igjen form, f.eks. naturbingo.

Etikk, religion og filosofi.

1-2 år	3-4 år	Førskolebarna

• Vi bruker «være sammen», hvor vi snakker om følelser. • Er i dialog med barna i hverdagssituasjoner. • Blir introdusert for tradisjoner, 17.mai, jul, påske, karneval og andre merkedager. Bruker konkrete knyttet til dette.	• Vi har fokus på å dele med hverandre, snakke om følelser å at alle er forskjellige. Materiell knyttet til dette er «være sammen», samtalebilder og bøker. • Får kjennskap til tradisjoner knyttet til merkedager og høytider. • Markerer FN dagen.	• Barna får større innblikk i de større høytidene og tradisjonene. F.eks: påskevandring i kirken. • Markerer FN dagen • Snakke om barnekonvensjonen. • Respektere og akseptere mangfold gjennom «være sammen».
---	--	---

Nærmiljø og samfunn.

1- 2 år	3-4 år	Førskolebarna
• Bli kjent i nærmiljøet, bli kjent med hverandre og inne og ute i barnehagen. • Har relasjonshus på veggene i barnehagen, hvor vi ser bilder av barnas familie, og snakker om disse.	• Barna er deltagende i et fellesskap i barnehagen. Rundt måltidet, i samlinger og på turer. • Bruker nærmiljøet aktivt, lekeplass, skogen, biblioteket og går turer i byen.	• Bruker nærmiljøet aktivt, lærer gatenavn, lærer sin egen hjemstedsadresse. • Lærer trafikkregler og ferdes i trafikken. • Er med på butikken, biblioteket og marendal gård.

Vennskap
kjenner ingen grenser
selv om avstanden er stor.
For gode venner kan minner som sommeren i hjertet bor.
Og hvert eneste kjære minne
de øker i verdi,
for vennen som holder kontakten gir livet et innhold med mening i...

Vennskap er en fin ting.
Den er akkurat som en rund ring.
Evig bånd. Som aldri slipper din hånd.
Slik er vårt vennskap!

Vi håper dere vil trives hos oss, og at vi kan ha et givende samarbeid med dere som foreldre. Gi oss gjerne ros og si ifra hvis vi skal gjøre noe annerledes for at ditt barn skal få det best mulig. Sammen kan vi jobbe for å skape en god barnehage for barna våre!